

Sygn. akt V KK 669/21

## POSTANOWIENIE

Dnia 7 marca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.  
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 7 marca 2022 r.,  
sprawy **M. D. L.**  
oskarżonego z art. 207 § 1 k.k. i inne  
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego,  
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]  
z dnia 7 czerwca 2021 r., sygn. akt II AKa [...],  
zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w J.  
z dnia 2 grudnia 2020 r., sygn. akt III K [...],

### **p o s t a n o w i ł**

- 1) oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2) obciążyć skazanego M. D. L. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

### UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w J. z dnia 2 grudnia 2020 roku, sygn. akt III K (...), M. L. został:

1. uznany za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w pkt 1 części wstępnej wyroku przy przyjęciu, że oskarżony czynu tego dopuścił się od kwietnia 2015r. to jest występkę z art. 207 § 1 k.k. i art. 197 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to. na podstawie art. 197 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 3 lat pozbawienia wolności. Sąd orzekł również zakaz zbliżania się do pokrzywdzonej K. L. na odległość 100 metrów

oraz zakaz kontaktowania się z pokrzywdzoną K. L. przez okres 5 (pięciu) lat;

2. uznany za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów opisanych w pkt 2 i 3 części wstępnej wyroku przy przyjęciu, że oskarżony dopuścił się ich działając w krótkich odstępach czasu z wykorzystaniem takiej samej sposobności oraz, że dopuścił się ich względem urodzonego w dniu 10 czerwca 2016 r. K. L. w okresie od grudnia 2016 r. do dnia 15 maja 2018 r. oraz wobec urodzonej w dniu 29 sierpnia 2017 r. S. L., to jest przestępstw z art. 207 § 1a k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. i za to. na podstawie art. 207 § 1a k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k., wymierzył mu karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności;

3. uznany za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w pkt 4 części wstępnej wyroku, przy przyjęciu, że oskarżony zadawał pokrzywdzanej ciosy pięścią po całym ciele w szczególności w brzuch, to jest występku z art. 153 § 1 k.k. i art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to. na podstawie art. 153 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 3 lat pozbawienia wolności;

4. uznany za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w pkt 5 części wstępnej wyroku stanowiącego występki z art. 160 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 160 § 1 k.k. wymierzył mu karę roku pozbawienia wolności;

5. uznany za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w pkt 6 części wstępnej wyroku, przy przyjęciu, że oskarżony działał wbrew przepisom ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, to jest występku z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i za to na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę miesiąca pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 86 § 1 k. k. i art. 91 § 2 k.k. biorąc za podstawę

orzeczone wobec oskarżonego M. L. w pkt I, III - VI części dyspozytywnej wyroku jednostkowe kary pozbawienia wolności Sąd orzekł wobec oskarżonego M. L. karę łączną 7 lat pozbawienia wolności. Sąd zaliczył na poczet kary pozbawienia wolności okres tymczasowego aresztowania M. L., orzekł również o dowodach rzeczowych, kosztach postępowania.

Wyrok został zaskarżony apelacją obrońcy, który zarzucił obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k.

Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 7 czerwca 2021 r., w sprawie o sygn. akt: II AKa (...) zmienił częściowo wyrok Sądu pierwszej instancji w ten sposób, że w punkcie III części rozstrzygającej za podstawę skazania za przypisane tam przestępstwa przyjął art. 207 § 1 k.k. i na podstawie art. 207 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzył oskarżonemu karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności stwierdzając, że orzeczona w punkcie VIII części rozstrzygającej kara łączna utraciła moc. Następnie Sąd uchylił orzeczenie zawarte w punkcie V części rozstrzygającej i opis czynu przypisanego w punkcie IV części rozstrzygającej uzupełnił o zachowanie opisane w punkcie 5 części wstępnej. W punkcie VI części rozstrzygającej uniewinnił oskarżonego od popełnienia czynu z art. 62 ust. 1 ustawy z 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i określił, że koszty procesu w tej części ponosi Skarb Państwa. W pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy, a na podstawie art. 86 § 1 k.k., art. 91 § 2 k.k. biorąc za podstawę kary pozbawienia wolności orzeczone w punktach: I, IV zaskarżonego wyroku oraz I.a. niniejszego wyroku, orzekł wobec oskarżonego M. L. karę łączną 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Sąd II instancji orzekł również o zaliczeniu na poczet kary łącznej okresu rzeczywistego pozbawienia wolności oraz o kosztach.

Wyrok Sądu II instancji został w całości zaskarżony kasacją przez obrońcę skazanego, który zarzucił mu:

1. rażące naruszenie prawa, które miało wpływ na treść orzeczenia tj. art. 433 § 2 k.p.k. w związku art. 457 § 3 k.p.k., poprzez niedokładne rozważenie zarzutów apelacji, ujawnione w pisemnych motywach podjętego

rozstrzygnięcia, a to z racji jedynie powierzchownego rozważenia zarzutu z pkt Ia wywiedzionej apelacji poprzez nieustosunkowanie się do podnoszonych w treści wywiedzonego środka zaskarżenia argumentów co do potwierdzonej nierzetelności zeznań pokrzywdzonej K. L., w tym szczególnie co do zeznawania przez pokrzywdzoną odmiennie lub niezgodnie z prawdą względem okoliczności dotyczących popełnienia czynu zabronionego, zażywania przez pokrzywdzoną środków odurzających, sprawowania opieki nad dziećmi, dokonania przestępstw na szkodę skazanego, pomówienia go o popełnienie czynu zabronionego czy wreszcie składania w innych sprawach fałszywych zeznań, a nadto także całkowite pominięcie w swych rozważaniach okoliczności, motywu, treści oraz celu listu nadesłanego przez pokrzywdzoną do skazanego, gdy ten przebywał w izolacji w ramach tymczasowego aresztowania podważającego wiarygodność składanych przez K. L. zeznań, co doprowadziło do wydania orzeczenia rażąco sprzecznego z zasadami praworządnego procesu karnego i nieprawidłowego przeprowadzenia kontroli odwoławczej skarżonego rozstrzygnięcia;

2. rażące naruszenie prawa procesowego, tj. art. 7 k.p.k., 410 k.p.k., 433 § 2 k.p.k., mające wpływ na treść orzeczenia, polegające na powtórzeniu błędu Sądu Okręgowego w J. w zakresie rażąco nieprawidłowej oceny dowodu z zeznań pokrzywdzonej w zakresie zarzutów apelacyjnych podniesionych w punktach Ib-Ih, a także powielenia założenia Sądu Okręgowego o niewiarygodności dowodu z wyjaśnień skazanego M. L., co doprowadziło do podjęcia całokształtu rozważań z faktycznym pominięciem rozpoznania wskazanych w zwykłym środku zaskarżenia zarzutów i apriorycznym przyjęciu prawidłowości oceny dowodów dokonanej przez Sąd I instancji między innymi w zakresie dowodu z zeznań E. G., M. K., D. L., opinii biegłej psycholog R. S. czy zeznań funkcjonariusza policji M. B., co stanowi istotne naruszenie reguł oceny dowodów i doprowadziło do wydania orzeczenia rażąco sprzecznego z zasadami praworządnego procesu karnego,
3. rażące naruszenie prawa procesowego, tj. art. 452 § 2 pkt 2 k.p.k. i § 3 k.p.k. w zw. z art. 427 § 3 k.p.k. w zw. z art. 170 § 1 pkt 2 k.p.k., poprzez oddalenie

wniosku dowodowego o przeprowadzenie dowodu z zeznań R. G., M. Z., M. J., R. M., E. K. oraz dowodu z dokumentu — opinii pismoznawczej znajdującej się w aktach PR 1 Ds.(...) sprawy prowadzonej przez Prokuraturę Rejonową w Z., wnioskowanych na okoliczność prawdomówności pokrzywdzonej, jej zdolności do konfabulacji oraz wykazania kolejnych już okoliczności co do których K. L. zeznawała nieprawdę w toku tego postępowania, w sytuacji, gdy dowody te były przydatne dla rozstrzygnięcia sprawy, a z racji, iż stanowiły okoliczności „nowe, nie mogły być powołane przed Sądem I instancji, co świadczy o rażącym naruszeniu przepisów postępowania.

W związku z tymi zarzutami skarżący wniósł o uchylenie wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) w całości oraz przekazanie sprawy Sądowi do ponownego rozpoznania. Złożył również wniosek o wstrzymanie wykonania orzeczenia oraz o zasądzenie kosztów.

W odpowiedzi na kasację Prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście bezzasadna.

Tak tylko można ocenić podniesione w niej zarzuty. Skarżący nie respektuje tych wymogów, które karna ustawa procesowa przewiduje dla postępowania kasacyjnego. Zarówno tych określających funkcję kasacji jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, jak i tych wskazujących jej przedmiot i jedynie dopuszczalne podstawy. Wykazanie bardziej szczegółowych powodów tylko takiej oceny tej kasacji należy poprzedzić ogólnymi uwagami odnoszącymi się do istoty i funkcji postępowania kasacyjnego, a także przedmiotu jej zaskarżenia. To bowiem nieprzestrzeganie związanych z tym regulacji przez Autora kasacji do takiej oceny doprowadziło. Tymczasem poza sporem pozostaje fakt, że wniesienie kasacji nie inicjuje kolejnej kontroli instancyjnej, ani też skutkuje koniecznością powielenia tej już przeprowadzonej. Jej bowiem funkcją jest wyeliminowanie z obrotu prawnego

tylko takich orzeczeń, które jako dotknięte bardzo poważnymi (a więc nie każdymi) uchybieniami nie powinny w demokratycznym państwie w nim funkcjonować. Nadto – co także istotne *in concreto* – przedmiotem zaskarżenia kasacji przez strony jest prawomocny wyrok sądu odwoławczego kończący postępowanie oraz prawomocne postanowienie sądu odwoławczego o umorzeniu postępowania i zastosowaniu środka zabezpieczającego określonego w art. 93a k.k. (art. 519 k.p.k.). To właśnie tego wyroku, czy postanowienie sądu odwoławczego powinny dotyczyć zarzuty w kasacji sformułowane. Oczywiście można poprzez nie wytykać w kasacji uchybienia, którymi jest dotknięte orzeczenie sądu pierwszej instancji, ale by to to było procesowo skuteczne, należy wówczas wykazać „przeniesienie” tychże uchybień do orzeczenia sądu odwoławczego będącego wyłącznym przedmiotem zaskarżenia kasacji stron. Należy to uczynić poprzez wskazanie przepisów, którym uchybił sąd odwoławczy dopuszczając do tego to „przeniesienia” uchybień, jak też poprzez stosowną (z przywołaniem konkretnych ujawnionych w danej sprawie okoliczności) wykazującą zaistnienie takiej sytuacji procesowej. Równie niewątpliwe jest też i to, iż podstawą kasacji, obok uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. (a więc najpoważniejszych uznanych wolą ustawodawcy za bezwzględne przyczyny odwoławcze) może być tylko – równe tymże rangą – „inne rażące naruszenie prawa, jeżeli mogło mieć istotny wpływ na treść (zaskarżonego) orzeczenia” (art. 523 § 1 k.p.k.) Treść dyspozycji przywołanego przepisu określającego jedynie dopuszczalne przez ustawę procesową podstawy kasacyjne przesądza o dwóch kwestiach. Po pierwsze o tym, iż zarzut kasacyjny – o ile nie przywołuje uchybienia z art. 439 k.p.k. - jest tylko wtedy skuteczny, gdy skarżący zdoła wykazać obie (kumulatywnie) wymagane cechy zgłaszanego naruszenia przepisów prawa. To jest, iż ma ono charakter „rażący”, a więc rzuca się w oczy, jest jaskrawe, oczywiste, poważne, czyli odgrywające przy rozstrzyganiu sprawy znaczącą rolę. Przy czym należy je łączyć nie z łatwością jego stwierdzenia, ale z rangą i natężeniem nieprawidłowości (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 31 marca 2016 r., II KK 361/15, OSNKW 2016/6, poz.39). Po drugie zaś, o tym, iż podstawą kasacji nie może być zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, tak wtedy, gdy jako taki jest wprost podnoszony, jak i wówczas, gdy – dla obejścia tego ustawowego

ograniczenia – przyjmuje błędną, i przez to tylko pozorną, postać zarzutu obrazy prawa materialnego czy procesowego.

Odnosząc te rozważania do treści rozpatrywanej kasacji stwierdzić należy, że ta ich nie spełnia i to w wymiarze oczywistym.

Po pierwsze, analiza treści kasacji obrońcy skazanego, zwłaszcza jej uzasadnienia, świadczy o tym, iż skarżący – wbrew wspomnianej funkcji kasacji i związanych z tym ograniczeń – traktuje tą skargę jako kolejną skargę odwoławczą i równoważy procesowo działania obydwu sądów, w istocie przez to domagając się ponowienia kontroli instancyjnej. Co więcej – tak czyniąc w istocie podważa te ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego (aprobowane przez Sąd Apelacyjny), które były podstawą orzeczenia tego Sądu. Tymczasem nie jest to – i to tylko w takiej formule – dopuszczalne w kasacji.

Po drugie, zestawiając treść uzasadnienia wyroku Sądu I instancji z treścią apelacji wniesionej od tego orzeczenia przez obrońcę oskarżonego i dokonując to w kontekście treści samej kasacji nie można podzielić wyrażonego przez skarżącego przekonania, że Sąd Apelacyjny w sposób rażący uchybił przywołanym w podstawie prawnej pierwszego zarzutu kasacji przepisom prawa procesowego. Sąd ten wszak wskazał w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku powody dla których uznał bezzasadność większości zarzutów tej apelacji. Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu swojego wyroku bezspornie wyjaśnił dlaczego – w znacznym zakresie - aprobował to rozstrzygnięcie Sądu I instancji i dlaczego z tym związanych zarzutów apelacji nie uznał za zasadnych. Uwzględniając treść tych rozważań nie można w sposób uprawniony twierdzić, że Sąd ten rażąco uchybił przepisom art. 433 k.p.k., czy art. 457 § 3 k.p.k., a przy tym tak, iż mogło mieć to istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, a przecież dopiero wówczas, byłby to zarzut skuteczny w rozumieniu wymogów z art. 523 § 1 k.p.k. Pamiętać przy tym trzeba i o tym, że użyte w tym przepisie terminy „rażąco”, czy „istotny” należy rozumieć w sposób wskazany powyżej.

Po trzecie, skarżący w uzasadnieniu kasacji kwestionuje w przeważającym zakresie te ustalenia faktyczne, które poczynił Sąd Okręgowy, a aprobował Sąd Apelacyjny. Pomijając już niedopuszczalność takich praktyk na etapie

postępowania kasacyjnego to zauważyć należy, że skarżący w swoich rozważaniach nie przestrzega wymogów art. 410 k.p.k. i pomija te dowody oraz ujawnione okoliczności, które prezentowanym przez niego ocenom przeczą, a które to stanowiły podstawę uznania sprawstwa skazanego zarzucanych mu czynów. Zeznania pokrzywdzonej o przestępnym zachowaniu wobec niej skazanego znalazły potwierdzenie w zeznaniach świadków wymienionych przez Sąd Okręgowy w pkt 2 uzasadnienia wyroku, będącymi sąsiadami skazanego i jego żony. Na treść tych zeznań powołał się także i Sąd Apelacyjny (s.8 uzasadnienia wyroku). Tymczasem skarżący tą okoliczność w swoich rozważaniach całkowicie pominął, pomimo jej pierwszorzędного znaczenia.

Po czwarte, wbrew zarzutowi sformułowanemu w pkt 1 kasacji Sąd II instancji dokonał prawidłowej kontroli poprawności dokonanej przez Sąd meriti oceny zeznań pokrzywdzonej K. L. Wziął przy tym uwagę wymienione w kasacji okoliczności takie jak, składanie odmiennych zeznań dotyczących zachowania ariusza. L. (z obawy przed utratą prawa do opieki nad dziećmi), zażywania przez pokrzywdzoną środków odurzających, listu nadesłanego przez pokrzywdzoną do skazanego w czasie jego tymczasowego aresztowania, popełnianie przestępstw przeciwko mieniu, złożenie nieprawdziwych zeznań w postępowaniu o przywłaszczenie samochodu skazanego. Odnośnie do podawanych przez jej matkę okoliczności w postępowaniu dotyczącym opieki nad jej dzieckiem z poprzedniego związku, to na s. 6 uzasadnienia Sąd podkreślił, że pomimo tego matka oskarżonej wierzy pokrzywdzonej w odniesieniu do jej relacji dotyczących zachowania skazanego wobec niej. Poza tym, była świadkiem niektórych jego zachowań. Odnosząc się do tych okoliczności słusznie Sąd podkreślił, że przedmiotem postępowania nie jest zachowanie K. L.. Nawet gdyby pokrzywdzona nie dawała gwarancji należytego wykonywania opieki nad dziećmi nie zmieniłoby to oceny zachowania wobec niej i ich małoletnich dzieci skazanego.

Po piąte, odnosząc się do drugiego zarzutu kasacji, to o niewiarygodności wyjaśnień oskarżonego świadczy ich zestawienie z innymi omówionymi przez Sąd II instancji dowodami. Należą do nich nie tylko zeznania pokrzywdzonej, czy jej matki, ale również zeznania sąsiadów, pracowników ośrodka pomocy społecznej, kuratorów, policjantów interweniujących w mieszkaniu zajmowanym przez

małżonków L. Sąd II instancji zaakceptował również ocenę jako niewiarygodnych zeznań byłej żony M. L. - M. K. złożonych na rozprawie oraz jego córki D. L. - na których zeznania powoływał się w apelacji obrońca. Dokonana przez Sąd II instancji kontrola oceny wiarygodności jego wyjaśnień nie budzi wątpliwości. Nie było potrzeby poszerzania tych rozważań w związku z obszerną częścią uzasadnienia wyroku Sądu I instancji, która poświęcona została ocenie wyjaśnień oskarżonego jako niewiarygodnych.

Po szóste, przechodząc do trzeciego zarzutu kasacji, stwierdzić należy, iż Sąd Apelacyjny na rozprawie w dniu 2 czerwca 2021 r. oddalił wnioski dowodowe obrońcy o przesłuchanie świadków R. G., M. Z., M. J., R. M., E. K., a także akt postępowania przygotowawczego toczącego się w Prokuraturze w Z. (1 Ds. (...)) i szczegółowo wskazał, na jakiej podstawie to uczynił. Świadek R. M. składał już zeznania, a inne dowody – nawet gdyby wykazano okoliczności wskazywane we wnioskach – nie rozstrzygają zgodności z prawdą zeznań pokrzywdzonej złożonych w niniejszym postępowaniu.

Wszystkie te okoliczności skutkowały uznaniem oczywistej bezzasadności kasacji obrońcy skazanego i tym samym konieczności jej oddalenia w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Orzeczenie o kosztach uzasadnia treść art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.